

Sygn. akt III KK 80/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Przemysław Kalinowski (sprawozdawca)

Protokolant Anna Korzeniecka-Plewka

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Zdzisława Brodzisza
w sprawie **P. O.**

skazanego z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 kk i in

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 19 sierpnia 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od wyroku Sądu Rejonowego w B.

z dnia 21 grudnia 2010r.,

**uchyla zaskarżony wyrok wobec P. O. i w tym zakresie
przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w B. do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z dnia 21 grudnia 2010 r., uznał P. O. za winnego tego, że w nocy 30/31 maja 1997 r. w B., wspólnie i w porozumieniu z osobami tworzącymi zorganizowaną grupę o charakterze zbrojnym, po uprzednim doprowadzeniu I. K. do stanu bezbronności, zabrał w celu przywłaszczenia na jej

szkodę pieniądze oraz wyroby ze złota o łącznej wartości 7.500 zł, a także pieniądze i inne przedmioty o łącznej wartości 22.870 złotych na szkodę J. K. oraz wyroby ze złota o wartości 2500 zł na szkodę Spółki z o.o. „K.”, przy czym, czynu tego dopuścił się w okresie pięciu lat od odbycia między 15 kwietnia 1994 r. a 24 września 1995 r. oraz 13 lipca 1997 r. a 15 stycznia 1998 r. części kary 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Wojewódzkiego w G. z dnia 26 września 1995 roku, obejmującej skazanie za przestępstwo określone w art. 11 § 1 d.k.k. w zw. z art. 210 § 1 d.k.k. w zw. z art. 60 § 1 i 3 d.k.k. oraz art. 203 § 1 d.k.k. w zw. z art. 60 § 1 d.k.k., to jest przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 258 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to w myśl art. 11 § 3 k.k., na podstawie art. 280 § 1 k.k., wymierzył P. O. karę 5 lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 33 § 2 i 3 k.k. Sąd wymierzył temu oskarżonemu karę grzywny w ilości 60 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej grzywny na kwotę 50 złotych.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez strony procesowe i uprawomocnił się w dniu 29 grudnia 2010 r. (*k. 3555, tom LXVIII*). Wobec braku wniosków stron nie zostało sporządzone uzasadnienie wyroku w odniesieniu do osk. P. O.

Obecnie, od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 21 grudnia 2010 r., Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł kasację, zaskarżając go w odniesieniu do P.O. w całości – na jego korzyść.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. Autor kasacji zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia, naruszenie przepisu prawa materialnego, to jest art. 64 § 1 k.k., polegające na wadliwym przyjęciu, że oskarżony P. O. dopuścił się przypisanego mu czynu w warunkach recydywy zwykłej, podczas gdy skazanie stanowiące podstawę do zakwalifikowania przypisanego oskarżonemu czynu w związku z art. 64 § 1 k.k., uległo zatarciu z mocy prawa, w okresie poprzedzającym wyrokowanie przez Sąd pierwszej instancji.

W konkluzji nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jego Autor wniósł o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w B. w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy w tej części Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja wniesiona przez Rzecznika Praw Obywatelskich w tej sprawie okazała się zasadna, a sformułowany w niej zarzut naruszenia prawa materialnego zasługiwał na uwzględnienie. Sąd Rejonowy w B., orzekając w sprawie osk. P. O. błędnie przypisał mu działanie w warunkach powrotu do przestępstwa określonych w art. 64 § 1 kk. Stosownie bowiem do dyspozycji przepisu art. 64 § 1 k.k., tzw. recydywa zwykła zachodzi wówczas, gdy sprawca skazany za przestępstwo umyślne na karę pozbawienia wolności, w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy tej kary, umyślnie popełnia przestępstwo podobne do tego, za które był już skazany. W niniejszej sprawie, przesłanką mającą uzasadniać przypisanie działania w warunkach określonych w art. 64 § 1 kk, było skazanie osk. P. O. na karę pozbawienia wolności objęte wyrokiem łącznym Sądu Wojewódzkiego w G. z 26 września 1995 r., którym wymierzono temu oskarżonemu karę łączną 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności (*k. 1186, tom VI*).

Karę orzeczoną tym wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w G., przyjętym za podstawę recydywy w wyroku Sądu Rejonowego w B., zaskarżonym obecnie kasacją Rzecznika Praw Obywatelskich, oskarżony odbywał do dnia 20 czerwca 1996 r., kiedy to został warunkowo zwolniony (*adnotacja o odbyciu kary - k. 1186, tom VI*). Od tego zatem dnia rozpoczął bieg 10-letni okres zatarcia skazania określony w przepisie art. 107 § 1 k.k. W istniejących realiach upływał on więc z dniem 20 czerwca 2006 r., skoro w tym czasie nie doszło do żadnego innego prawomocnego skazania, które przerwałoby bieg terminu zatarcia skazania (*karta karna k. 13437, tom LXVIII*).

Zatem, pomijając jednoznaczną treść art. 107 § 1 kk i przypisując osk. P. O. popełnienie rozboju w ramach zorganizowanej grupy przestępczej w warunkach powrotu do przestępstwa określonych w art. 64 § 1 kk – Sąd Rejonowy w B. dopuścił się rażącej obrazy prawa materialnego w wyniku braku zastosowania przepisu art. 107 § 1 kk i wadliwego przyjęcia, że spełniony jest warunek wcześniejszego odbycia co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne. W rzeczywistości bowiem, w momencie orzekania przez Sąd Rejonowy w B. w sprawie II K .../10, upłynęło już ponad 10 lat od chwili zakończenia odbywania kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Wojewódzkiego w G. z 26 września 1995 r., sygn. akt IV K .../95. To

ostatnie rozstrzygnięcie, jako podlegające zatarciu z mocy prawa – art. 107 § 1 kk, nie mogło już stanowić przesłanki do przypisania osk. P. O. działania w warunkach recydywy.

W tym względzie – również w obecnym stanie prawnym – zachował aktualność pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale z dnia 15 grudnia 1987 r., sygn. VI KZP 39/87, gdzie podkreślono, że: *„Jeżeli w chwili orzekania poprzednie skazanie - zgodnie z art. 110 k.k. (z 1969 r. – przyp. SN) - uległo zatarciu, nie może ono uzasadniać przyjęcia powrotności do przestępstwa w rozumieniu art. 60 § 1 k.k. (z 1969 r. – przyp. SN) nawet wtedy, gdy kolejne przestępstwo zostało popełnione przed upływem terminu przewidzianego do zatarcia poprzedniego skazania”* (OSNKW 1988, z. 3-4, poz. 19).

Stanowisko to znajduje zastosowanie na gruncie obowiązujących obecnie przepisów, tj. art. 106 k.k., art. 107 k.k. i art. 64 § 1 k.k.

Powyższe prowadziło do wniosku, że zaskarżony kasacją wniesioną w przedmiotowej sprawie wyrok Sądu Rejonowego w B. nie może się ostać, ponieważ dotknięty jest rażącym i mającym istotny wpływ na jego treść naruszeniem prawa.

Przypisanie osk. P. O. udziału w popełnieniu przestępstwa w warunkach recydywy określonych w art. 64 § 1 k.k., znalazło odzwierciedlenie w prawnym opisie jego czynu i co najmniej w ten sposób wywarło istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia. Ustalenie to i jego odzwierciedlenie w kwalifikacji czynu mogą znacząco wpłynąć na sytuację oskarżonego również w przyszłości, w tym także – w toku odbywania kary, determinując jej rygory. W tej sytuacji należało uznać, że zostały spełnione obie przesłanki uzasadniające uwzględnienie kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich. W niniejszej sprawie doszło bowiem zarówno do naruszenia prawa w stopniu rażącym, jak i przyjęć trzeba, że to uchybienie ma istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy w uchylonym zakresie Sąd Rejonowy w B. uwzględni znaczenie zatarcia skazania przyjętego za podstawę przypisania osk. P. O. działania w warunkach recydywy.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

